

21. 5. 2013

ID: 91419

Poučení vydražitele

Protože poučení vydražitele uvedeného v § 336m odst. 2 (§ 336n) o. s. ř. lze považovat za poučení o otázce hmotného práva (vydražitel z vlastní vůle přijímá závazek k úhradě finanční částky za předmět dražby a případným nesplněním své povinnosti se - jako každý porušitel povinnosti - vystavuje riziku odpovědnosti za způsobenou škodu; v případě obmeškalého vydražitele je pak rozsah odpovědnosti specifiky upraven v § 336n event. § 338za o. s. ř. tak, že se vztahuje na náklady, které státu a účastníkům vznikly v souvislosti s dalším dražebním jednáním, škodu, která vznikla tím, že nezaplatil nejvyšší podání, a, bylo-li při dalším dražebním jednání dosaženo nižší nejvyšší podání, rozdíl na nejvyšším podání) a občanský soudní řád soudu (soudnímu exekutorovi) výslovně neukládá, aby účastníky dražby o následcích nezaplacení nejvyššího podání poučil, není nutno na takovém poučení bezvýhradně trvat.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 3551/2011, ze dne 21.3.2013)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněných a) R . Invest, s. r. o., se sídlem v P., zastoupené Mgr. O.K., advokátem se sídlem v P., a b) D. Holding, AG, Z., Švýcarská konfederace, zastoupené opatrovníkem Mgr. R.S., advokátem se sídlem v O., proti povinnému MVDr. H. H., za účasti manželky povinného H. H. a obmeškalého vydražitele D.C. CZ, s. r. o., se sídlem v O., zastoupeného JUDr. H.R., advokátkou se sídlem v O., pro 23,745.337,84 Kč s příslušenstvím, o povinnosti obmeškalého vydražitele, vedené u Okresního soudu v Opavě pod sp. zn. 29 Nc 370/2002, o dovolání obmeškalého vydražitele proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 3. 2011, č. j. 56 Co 43/2011-280, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

Soudní exekutor JUDr. J.F., Exekutorský úřad P., usnesením ze dne 18. 10. 2010, č. j. 132 EX 5632/10-26/Fe, rozhodl o závazcích obmeškalého vydražitele tak, že dražební jistota ve výši 400.000,- Kč, složená společností D.C. CZ, s. r. o. do pokladny soudního exekutora JUDr. J.P., se započítává na úhradu rozdílu dosaženého nejvyššího podání při původní a další dražbě a připadá do rozvrhované podstaty (výrok I.), a že obmeškalý vydražitel D.C. CZ, s. r. o. je povinen uhradit na označený účet soudního exekutora částku 560.000,- Kč do tří dnů od právní moci usnesení (výrok II.).

Krajský soud napadeným rozhodnutím usnesení soudního exekutora potvrdil. Dospěl k závěru, že obmeškalý vydražitel ani v dodatečné měsíční lhůtě stanovené usnesením z 26. 8. 2004, č. j. EX 285/02-182/Pa, nezaplatil nejvyšší podání 3,500.000,- Kč za nemovitosti, které vydražil v dražbě konané dne 15. 6. 2004, že proto soudní exekutor usnesení o příklepu podle § 336m odst. 2 zákona 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „o. s. ř.“), zrušil a nařídil další dražební jednání na den 8. 4. 2005, při němž došlo k vydražení stejných nemovitostí za částku 2,540.000,- Kč, že rozdíl činí 960 000,- Kč a že obmeškalého vydražitele stíhá povinnost tento rozdíl zaplatit. Skutečnost, že soudní exekutor obmeškalého věřitele nepoučil o následcích spojených s nezaplacením nejvyššího podání, neznamená, že by obmeškalý věřitel byl uvedené povinnosti zproštěn.

Obmeškaný věřitel v dovolání, jehož přípustnost dovozuje z § 238a odst. 1 písm. f) zákona 99/1963 Sb., občanský soudní řád ve znění účinném od 1. 7. 2009 do 31. 12. 2012 (dále též jen „o. s.

ř.“), a z poučení odvolacího soudu v napadeném rozhodnutí, namítá, že dovoláním napadené usnesení není po právu, neboť dražební vyhláška neobsahovala řádné poučení ve vztahu k sankcionování obmeškalých vydražitelů. Obsah a povaha poučení soudních exekutorů v dražební vyhlášce není dosud jednoznačně judikována. Splnění poučovací povinnosti představuje základní předpoklad práva na spravedlivý proces zaručeného v čl. 36 odst. 1 Listiny a vztahuje se i na exekutora při výkonu svěřené státní moci. Je přesvědčen, že exekutor musí účastníky poučovat procesně i hmotněprávně, zejména, jedná-li se o tak závažný následek jako v projednávaném případě, v němž byl porušen i princip právní rovnosti, neboť v předmětném vykonávacím řízení Okresní soud v Opavě usneseními z 29. 3. 2006 (č. j. 29 Nc 370/2002-99, 29 Nc 370/2002-108) zamítl návrh soudního exekutora a obmeškalým vydražitelům D. H., I. H. a R. H. povinnost nahradit soudnímu exekutorovi náklady dražebního jednání neuložil, resp. je zbavil této povinnosti. Navrhl, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu včetně rozhodnutí soudního exekutora zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud dovolání projednal a rozhodl o něm podle občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. 7. 2009 do 31. 12. 2012 (viz. čl. II Přechodných ustanovení, bod 12. části první zákona [7/2009 Sb.](#) a čl. II, bod 7. části první zákona [404/2012 Sb.](#)).

Je-li napadeným rozhodnutím – jako v projednávaném případě – usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení, kterým soud prvního stupně (soudní exekutor) rozhodl o povinnostech vydražitele uvedeného v § 336m odst. 2 (§ 336n) o. s. ř., je dovolání ve smyslu § 238a odst. 1 písm. f) o. s. ř. přípustné za podmínek vymezených v § 237 odst. 1 písm. b) nebo c) o. s. ř. (srov. § 238a odst. 2 o. s. ř.). Protože použití ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. je vyloučeno (důvodem, proč exekutor rozhodl v pozdějším rozhodnutí odlišně, nebyla vázanost právním názorem odvolacího soudu, předchozí rozhodnutí o povinnostech vydražitele totiž bylo odvolacím soudem zrušeno výhradně pro nepřezkoumatelnost jeho výroků; k tomu srov. Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád II. § 201 až 376. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, str. 1878), zbývá přípustnost dovolání vyvozovat již jen z ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. (jež bylo k 31. 12. 2012 zrušeno nálezem Ústavního soudu České republiky ze dne 21. 2. 2012, Pl. ÚS 29/11, avšak podle nálezu IV. ÚS 1572/11 ze dne 6. 3. 2012 zůstává pro posouzení přípustnosti dovolání podaných do 31. 12. 2012 i nadále použitelné), podle něhož rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je soudy rozhodována rozdílně, nebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak; k okolnostem uplatňovaným dovolacími důvody podle § 241a odst. 2 písm. a) a § 241a odst. 3 se nepřihlíží.

Při přezkumu napadeného rozhodnutí – tedy i v rámci posouzení zásadního významu právních otázek – je Nejvyšší soud uplatněným dovolacím důvodem včetně jeho obsahového vymezení vázán (§ 242 odst. 3 věta první o. s. ř.).

Dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., protože dovolací soud se dosud otázkou povahy poučení o povinnostech vydražitele uvedeného v § 336m odst. 2 (§ 336n) o. s. ř., nezabýval; není však důvodné.

Je-li dovolání přípustné, je dovolací soud povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 věta druhá o. s. ř.) i k vadám podle ustanovení § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a) a b), odst. 3 o. s. ř. (tzv. zmatečnosti), jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Takové vady však z obsahu spisu nevyplývají.

Dovolatel namítá, že dražební vyhláška neobsahovala řádné poučení ve vztahu k „sankcionování obmeškalých vydražitelů“, a je přesvědčen, že exekutor musí účastníky poučovat procesně i hmotněprávně.

Podle § 5 o. s. ř. soudy poskytují účastníkům poučení o jejich procesních právech a povinnostech.

Ustanovení § 336b odst. 2 o. s. ř. (§ 338o odst. 2) určuje, které skutečnosti je třeba uvést ve výroku usnesení o nařízení dražebního jednání (dražební vyhláše). Poučení o povinnostech (obmeškalého) vydražitele mezi těmito skutečnostmi však uvedeno není.

Občanský soudní řád ani na žádném jiném místě povinnost soudu (exekutora) poučit vydražitele o nutnosti nahradit náklady, škodu a rozdíl na nejvyšším podání dle § 336m odst. 2 (§ 336n) o. s. ř. výslovně neukládá.

Nejvyšší soud již také ve své judikatorní činnosti opakovaně vyjádřil závěr, že soud účastníky o otázkách hmotného práva nepoučuje (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. června 1996, sp. zn. 2 Cdon 661/96, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 2, ročníku 1998, pod číslem 14; usnesení ze dne 20. května 2003, sp. zn. 29 Odo 10/2003, uveřejněné v časopise Soudní judikatura, číslo 7, ročníku 2003, pod číslem 118; rozsudek ze dne 10. prosince 2009, sp. zn. 23 Cdo 3848/2007; případně k tomu srov. nález Ústavního soudu ze dne 25. června 1997, sp. zn. I. ÚS 63/96; usnesení Ústavního soudu ze dne 2. srpna 2006, sp. zn. IV. ÚS 89/06). Odborná literatura rovněž zastává názor, že hmotněprávní poučení účastníků je soud povinen poskytnout jen tam, kde mu to zákon výslovně ukládá - např. § 336b odst. 2 písm. j/ o. s. ř. (srov. Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád I. § 1 až 200za. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, str. 15).

Protože poučení vydražitele uvedeného v § 336m odst. 2 (§ 336n) o. s. ř. lze považovat za poučení o otázce hmotného práva (vydražitel z vlastní vůle přijímá závazek k úhradě finanční částky za předmět dražby a případným nesplněním své povinnosti se - jako každý porušitel povinnosti - vystavuje riziku odpovědnosti za způsobenou škodu; v případě obmeškalého vydražitele je pak rozsah odpovědnosti specifiky upraven v § 336n event. § 338za o. s. ř. tak, že se vztahuje na náklady, které státu a účastníkům vznikly v souvislosti s dalším dražebním jednáním, škodu, která vznikla tím, že nezaplatil nejvyšší podání, a, bylo-li při dalším dražebním jednání dosaženo nižší nejvyšší podání, rozdíl na nejvyšším podání) a občanský soudní řád soudu (soudnímu exekutorovi) výslovně neukládá, aby účastníky dražby o následcích nezaplacení nejvyššího podání poučil. Není tedy nutno na takovém poučení bezvýhradně trvat.

Pro úplnost je třeba dodat, že ani v rámci procesních předpisů nejde o poučovací povinnost bezbřehou - potud, že by soud např. na počátku řízení seznámil účastníka se všemi jeho myslitelnými procesními právy a povinnostmi, bez zřetele k tomu, zda procesní situace, ve které by tento mohl svá procesní práva v řízení realizovat, vůbec nastane, a bez ohledu na to, zda projevuje vůli k realizaci procesního práva směřující (srov. usnesení Nejvyššího soudu uveřejněné pod číslem 40/1999 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek).

Námitkou, že ve vykonávacím řízení okresní soud usneseními z 29. 3. 2006, č. j. 29 Nc 370/2002-99, 29 Nc 370/2002-108, obmeškalým vydražitelům D. H., I. H. a R. H. povinnost nahradit náklady dražebního jednání neuložil, čímž porušil princip rovnosti, nelze správnost v záhlaví označeného rozhodnutí odvolacího soudu zpochybnit (v daném případě však soud své rozhodnutí odůvodnil tím, že soudní exekutor opomněl vydat usnesení podle § 336m odst. 2 o. s. ř.).

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že dovolateli se prostřednictvím uplatněných dovolacích důvodů správnost napadeného rozhodnutí zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud tedy bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.) dovolání jako nedůvodné podle § 243b odst. 2 části věty před středníkem, odst. 6 o. s. ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

Další články:

- [Předběžné opatření](#)
- [Činnost advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvence a nájem bytu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvence, osvobození od placení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Adhezní řízení, náhrada škody](#)
- [Pohledávka vyloučená z uspokojení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oddlužení](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za škodu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Řízení o dovolání \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Nemajetková újma](#)